

FRANK VANDENBROUCKE

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 202
van 30 augustus 2007
van **VEERLE HEEREN**

Onderwijspersoneel - Man-vrouwsamenstelling

Op pagina 599 van het "Statistisch Jaarboek van het Vlaams Onderwijs" lezen we dat er bijna 150.000 personeelsleden werken in het onderwijs (148.455). Hiervan zijn er 100.705 vrouwen en 47.750 mannen. Met andere woorden, twee derden van het onderwijspersoneel zijn vrouwen, een derde zijn mannen.

We komen van een situatie in de jaren '60 waarbij de meisjesscholen door vrouwelijk personeel gerund werden, en jongensscholen door mannen, wat zorgde voor een fifty/fifty-genderverhouding.

Sedert het gemengd onderwijs opgang maakte in de jaren '70 werd ook het onderwijspersoneel gemengd. En dat was een gelukkige zaak want het is niet goed dat de seksen opgevoed worden door uitsluitend mensen van hetzelfde geslacht en evenmin dat ze opgevoed worden in een unisekse school. Dat mannen de meisjesscholen bemannen en vrouwen nu ook jongensscholen bevrouwen is dus een goede zaak.

Maar zoals uit de cijfers blijkt, is er van een 50/50-verhouding geen sprake meer. In sommige scholen worden de mannen zelfs schaars en varieert hun aantal tussen 10 en 20 procent.

Uiteraard heeft de vervrouwelijking van het personeel geen repercussie op de kwaliteit van het onderwijs. Maar ze heeft wel gevolgen op het vlak van de sociaal-emotionele opvoeding en op de waarde van de mannelijke inbreng in de opvoeding van kinderen, die even belangrijk dient te zijn.

Goede evenwichten tussen de seksen in het onderwijzend personeel komen de werking en de organisatie van de scholen en de opvoeding van de kinderen ten goede in plaats van een mogelijke scheeftekening door de huidige toestand.

1. Is de minister zich bewust van bovenvermelde toestand?
2. Wat is de reden waarom mannen veel minder kiezen voor een loopbaan als leraar, met andere woorden, welke zijn de knelpunten die aan de basis liggen van het feit dat mannen steeds minder kiezen voor een onderwijsloopbaan?
3. Wordt er in de aanloop van het nieuwe schooljaar extra geïnvesteerd in de promotie van een loopbaan in het onderwijs voor de mannelijke studenten?
4. Heeft de minister een idee van de verhouding man/vrouw bij de inschrijvingen van dit schooljaar bij de onderwijsopleiding voor kleuter-, basis- en secundair onderwijs en hoe wil de minister aan het onderwijs meer aantrekkingskracht geven voor mannen?

Antwoord van de minister:

Het onderwijs is inderdaad een tewerkstellingssector die fel vervrouwelijkt. Wat het onderwijzend korps en de administratieve e.a. ondersteunende functies in scholen betreft, zijn er gemiddeld (veel) meer vrouwen dan mannen. Het is bekend: het sekse-onevenwicht in het onderwijs is nergens zo scherp als in het kleuter- en lager onderwijs: in schooljaar 2006-2007 zijn 16,2% (of 8.703 personen) van het bestuurs- en onderwijzend personeel in het gewoon basisonderwijs mannen. Dat een 3.000 onder hen 50 jaar of ouder is, betekent dat dit onderwijssegment de komende jaren in sneltempo verder zal vervrouwelijken.

Ik weet dat ook het gewoon secundair onderwijs gekenmerkt wordt door deze feminiseringstrend. Voor het voorbije schooljaar ging het nog om een aandeel van 40,4% mannen. Maar onder die 25.203 mannen tellen we goed 10.000 50-plussers.

De globale cijfers voor secundair onderwijs met 60% vrouwen en 40% mannen zijn het spiegelbeeld van de situatie aan onze hogescholen, waar we ongeveer 60% mannelijke en 40% vrouwelijke lectoren hebben. Hoewel zo'n cijfers een mate van evenwicht zouden suggereren, is er toch vooral sprake van een grote ondervertegenwoordiging van mannen of vrouwen in de concrete scholen. Denken we maar aan de vele secundaire scholen met studierichtingen die eerder als traditioneel mannelijk of vrouwelijk gepercipieerd worden, waar vaak slechts een handvol vrouwen of mannen aan het werk is.

Hoewel vrouwelijke leerkrachten in toenemende mate het onderwijsveld bevolken, zijn ze nog fel ondervertegenwoordigd op de beslissingsniveaus.

Ik ga akkoord met de Vlaamse volksvertegenwoordiger dat jongeren opvoeden een maatschappelijke taak is die best door mannen en vrouwen in gelijke mate opgenomen wordt. Het is absoluut een meerwaarde om mannelijke en vrouwelijke leerkrachten te hebben, ook van allochtone origine, opdat onze scholen een ruimere waaier aan identificatiemogelijkheden biedt voor de diverse groepen leerlingen. Als minister van Onderwijs ben ik daarom bekommerd.

We wensen vanuit de overheid goed opgeleide en gemotiveerde leerkrachten en een evenwichtige man-vrouwverhouding na te streven. Deze houding is ook een maatschappelijke vraag. Alleen is de horizontale verticale segregatie op de arbeidsmarkt en in onderwijs hardnekkig en ook de sekseverhoudingen bij de studenten in de lerarenopleidingen, vormen in zekere mate een voorafspiegeling van de toekomstige instroom in de onderwijssector.

De recentste cijfers voor het academiejaar 2006-2007 geef ik in bijlage mee. Opnieuw valt op dat naarmate de leerlingen aan wie men les zal geven jonger zijn, de studentenpopulatie in de lerarenopleiding vrouwelijker wordt.

De laatste jaren werden, onder meer in opdracht van mijn departement, dan ook verschillende onderzoeken uitgevoerd in het kader van het aantrekken en behouden van leerkrachten. Ik noem hier twee belangrijke studies:

- *Aantrekken, ontwikkelen en behouden van leerkrachten? Achtergrondrapport Vlaanderen (ten behoeve van OESO Teacher Policies)*

Opgemaakt in het kader van het OESO-project (2002-2004) over aantrekken, ontwikkelen en behouden van leerkrachten. Het eerste deel van het rapport omvat een beschrijving van de huidige situatie in Vlaanderen inzake het rekruteren, opleiden, toewijzen en behouden van leerkrachten. In een tweede deel wordt samengevat wat de visie is van de belangrijkste stakeholders in het onderwijs (overheid, schoolbesturen, vakbonden) over deze problematiek.

- *Arbeidsmarkt wensen en –perspectieven van de afgestudeerden van de lerarenopleiding. De roeping tot leerkracht. Een onderzoek naar de aantrekkelijkheid van het leerkrachtenberoep in Vlaanderen anno 2002. (OBPWO 01.02, promotoren: M. Elchardus, VUB, H. Cossey, KU-Leuven & P. Coppieters, UA, januari 2005)*

Door deze onderzoeken werd nuttige informatie verzameld omtrent de sociografie, de tijdsbesteding, de werktevredenheid e.d. van leraren. Maar omdat mensen het leerkrachtenberoep afwegen in de context van de ruime arbeidsmarkt, loopt op dit moment in mijn opdracht het onderzoek:

Het beroep van leraar doorgelicht. Een cross-sectionele en longitudinale studie naar het profiel en de loopbaan van leraren in vergelijking met andere beroepsgroepen (OBPWO 06.02, promotoren: Mark Elchardus (VUB), Ignace Glorieux (VUB) en Dimokritos Kavadias (UA)) Daarmee wil ik een dieptezicht krijgen op de eigenheid, de aantrekkingskracht en de tekorten van het lerarenberoep in contrast met andere beroepsgroepen. In dit onderzoek zal de sociografie en de loopbaan van de lerarengroep vergeleken worden met deze van andere beroepsgroepen, waarbij cross-sectioneel en longitudinaal te werk gegaan wordt. Er wordt op bestaande onderzoeksgegevens verder gewerkt, maar leraars en ex-leraars worden ook via focusgroep-interviews bevraagd over hun motieven tot keuze voor het beroep, dan wel de keuze voor een ander beroep.

In het najaar van 2009 beschikken we over de onderzoeksresultaten, en daarbij zullen ook de gendermechanismen in kaart gebracht worden, wat een conditio sine qua non is om in de problematiek met kennis van zaken in te grijpen. In afwachting daarvan wil ik toch niet stil zitten. Het aantrekkelijker maken van het lerarenberoep werd reeds één van de beleidsprioriteiten onder de vorige legislatuur en mede door toedoen van een aantal maatregelen vanuit de overheid, zijn bijvoorbeeld de studentenaantallen in de lerarenopleidingen de voorbije jaren aanzienlijk toegenomen. Dat de populatie en de afgestudeerden in de lerarenopleidingen groter werd, is een verbetering voor de rekrutering. Het aandeel mannelijke studenten ligt de laatste jaren in een aantal types van lerarenopleidingen percentueel en/of in absolute aantallen hoger. Deze blijven ongewijzigd voor aspirant-leerkrachten kleuter- en lager onderwijs, maar bij de opleidingen voor secundair onderwijs (aan universiteiten en hogescholen) is het percentage diploma's bij mannen gestegen tot 41%, waar ze midden jaren '90 slechts een derde uitmaakten.

We weten uit het onderzoek van Elchardus uit 2005 (OBPWO 01.02) dat mannelijke studenten in de lerarenopleidingen minder vaak dan hun medestudentes de opleiding tot een goed einde brengen. Vrouwen studeren vaker af en stappen daarenboven ook vaker in het lerarenberoep. Afgestudeerden uit de lerarenopleidingen aan onze universiteiten stromen aanzienlijk minder door naar de onderwijssector en ook hun uitstroom uit het lerarenberoep gedurende de eerste jaren is vrij groot. Naast hun lerarenopleiding hebben ze immers een basisdiploma dat hen veel mogelijkheden op de arbeidsmarkt biedt.

Om aan de instroom, doorstroom en uitstroom van lerarenopleidingen iets te doen, trek ik gedurende drie opeenvolgende academiejaren alvast een bedrag van 500.000 euro uit. Daarmee kunnen de lerarenopleidingen projecten opzetten in de schoot van de expertisenetwerken of regionaal platforms van lerarenopleidingen. De projecten dienen op experimentele basis de instroom, doorstroom en uitstroom van doelgroepen te bevorderen, in het bijzonder door middel van curriculumvernieuwingen, de organisatie van drempelverlagende informatieverstrekking over de specifieke lerarenopleidingen, de organisatie van aangepaste trajectbegeleiding, de organisatie van aangepaste stagebegeleiding of de uitbouw van netwerken tussen het Expertisenetwerk of regionaal platform, organisaties die de doelgroepen vertegenwoordigen, de scholen en het afnemend veld.

Ik wil bij de lancering van de oproep expliciet aandacht vragen voor de doelgroep mannen en voor de genderinvalshoek die de projectindieners kunnen inbouwen. De regelgeving hier rond is momenteel in voorbereiding.

Het beroep van leerkracht is meer dan ooit belangrijk in onze samenleving. De leraar is niet alleen een overdrager van kennis en een didacticus, maar ook een opvoeder en een gids die de zelfregulering van leerlingen bevordert. Omdat deze competenties meer en meer het sociaal en economisch functioneren van onze samenleving bepalen, neemt ook de vraag naar een kwalitatief hoogstaand onderwijs toe.

De hervorming die ik in de lerarenopleidingen heb doorgevoerd met het decreet van 15 december 2006, zal ertoe bijdragen dat het beroep verder geprofessionaliseerd wordt, wat ook afstraalt op het imago van de functie. Ik heb daarom in dit decreet een pakket van maatregelen ingeschreven die in-

werken op verschillende domeinen: samenwerking tussen de opleidingen, tussen opleiding en school, vernieuwing beroepsprofiel en basiscompetenties.

Het decreet beklemtoont het belang van partnerschappen, zowel tussen de opleidingsinstituten zelf als tussen de opleidingsinstituten en het tewerkstellend veld. Dit heeft te maken met een visie op professionaliteit van de leraar waarbij een van de uitgangspunten is dat de lerarenopleiding en de scholen en leraren geen eilanden zijn die los van elkaar opereren, maar dat dankzij een intensieve samenwerking met gedeelde verantwoordelijkheid en inbreng van elks expertise de leraar die in de school tewerkgesteld wordt een leraar is die voorbereid is op het school- en klasgebeuren.

Een goede lerarenopleiding is enkel mogelijk mits een gedeelde verantwoordelijkheid van de opleidingsinstituten en het eigenlijke werkveld, i.c. de scholen. In de opleiding van leraren moet dus een partnership worden uitgebouwd tussen de eigenlijke opleidingsinstituten en de scholen. De mentor is de expliciete veruitwendiging van dit partnerschap, gerelateerd aan de praktijkcomponent van de opleiding. Mentoren zijn leraren die de coaching en begeleiding van student-leraren en ook beginnende leraren in de scholen superviseren. Ook biedt het decreet goede instrumenten om de samenwerking tussen de verschillende opleidingsinstituten te stimuleren. De instrumenten bij uitstek zijn hierbij de figuur van de Expertisenetwerken en Regionale Overlegplatforms.

Specifiek met betrekking tot het personeel aan de universiteiten zit het Equal-project in zijn eindfase (1 nov. 04-1 nov. 2007), dat tot een HRM-instrumentarium voor gelijke kansen aan (Vlaamse) universiteiten wil komen. Partners in dit EQUAL project van de VLIR-werkgroep gelijke kansen zijn naast mijzelf als Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, nog de administratie Wetenschap en Innovatie en de Vlaamse minister van Gelijke Kansen. Het eindrapport zal einde 2007 beschikbaar zijn. We zullen onderzoeken welke beleidsaanbevelingen we omzetten in regelgeving om ook in het academische milieu tot een evenwichtige man-vrouw verhouding bij het personeel te komen.

Tot slot nog dit: ik weet uit vorige onderzoeken dat ruim de helft van de afgestudeerden uit de lerarenopleidingen die niet in het onderwijs aan de slag zijn, toch overwegen om onder bepaalde voorwaarden de overstap te maken. Dat is een grote groep, onder wie een groot potentieel aan mannelijke leerkrachten, die we ook voor ogen moeten hebben in ons beleid. Ongetwijfeld zal het huidige wetenschappelijke onderzoek richtingen kunnen aangeven over hoe we in de toekomst en vanuit een genderbewuste optiek best sleutelen aan factoren als werkdruk, compensatie voor overwerk, onkostenvergoeding, fysieke werkomstandigheden, vakantieregeling, combinatiemogelijkheid werk-gezin, duur van het contract, jobzekerheid, geografische stabiliteit van de job, vlakke loopbaan en omvang van de betrekking.

Bijlagen:

Academiejaar 2006-2007

Ministerie van Onderwijs en Vorming
 Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs
 Afdeling Hoger Onderwijs
 Cel Gegevensbeheer
 Bron: Databank Tertiair Onderwijs

HOGER ONDERWIJS
Aantal studenten ingeschreven met een diplomacontract (1) in een lerarenopleiding
per opleiding, nationaliteit en geslacht

	Belgische studenten			Studenten van vreemde nationaliteit			Totaal		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T
Professioneel gerichte bachelor en basisopleidingen van één cyclus									
onderwijs: kleuteronderwijs	104	3.766	3.870	1	39	40	105	3.805	3.910
onderwijs: lager onderwijs	936	4.853	5.789	9	31	40	945	4.884	5.829
onderwijs: secundair onderwijs	3.868	4.321	8.189	24	50	74	3.892	4.371	8.263
Totaal	4.908	12.940	17.848	34	120	154	4.942	13.060	18.002

(1) Het betreft de eerste inschrijving van de studenten met een diplomacontract; en dit in een instelling van het hoger onderwijs in het huidige academiejaar. Daarnaast kunnen de studenten zich nog inschrijven in een andere opleiding. Dit zijn dan tweede of volgende inschrijvingen.

Academiejaar 2006-2007

Ministerie van Onderwijs en Vorming

Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

Afdeling Hoger Onderwijs

Cel Gegevensbeheer

Bron: Databank Tertiair Onderwijs

HOGER ONDERWIJS

Aantal studenten ingeschreven met een diplomacontract (1) in een lerarenopleiding per studiegebied, nationaliteit en geslacht

	Belgische studenten			Studenten van vreemde nationaliteit			Totaal		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T
Initiële lerarenopleiding en initiële lerarenopleidingen van academisch niveau									
ilo. dans	1	8	9	-	2	2	1	10	11
iloan. audiovisuele en beeldende kunst	19	53	72	-	1	1	19	54	73
iloan. audiovisuele kunst	4	2	6	1	-	1	5	2	7
iloan. beeldende kunst	42	106	148	4	3	7	46	109	155
iloan. bestuurskunde	1	9	10	-	-	-	1	9	10
iloan. conservatie/restauratie	1	1	2	-	-	-	1	1	2
iloan. dramatische kunst	8	19	27	-	-	-	8	19	27
iloan. handelswetenschappen	20	41	61	1	-	1	21	41	62
iloan. handelswetenschappen/handelsingenieur	14	37	51	-	-	-	14	37	51
iloan. muziek	41	23	64	9	7	16	50	30	80
iloan. productdesign	1	1	2	-	-	-	1	1	2
Totaal	152	300	452	15	13	28	167	313	480

Academiejaar 2006-2007

Ministerie van Onderwijs en Vorming
 Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs
 Afdeling Hoger Onderwijs
 Cel Gegevensbeheer
 Bron: Databank Tertiair Onderwijs

HOGER ONDERWIJS
Aantal studenten ingeschreven met een diplomacontract (1) in een lerarenopleiding
per studiegebied, nationaliteit en geslacht

	Belgische studenten			Studenten van vreemde nationaliteit			Totaal		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T
Initiële en academische initiële lerarenopleidingen									
Archeologie en kunstwetenschappen	10	53	63	-	1	1	10	54	64
Bewegings- en revalidatiewetenschappen	87	111	198	-	1	1	87	112	199
Biomedische wetenschappen	7	45	52	-	-	-	7	45	52
Diergeneeskunde	4	6	10	-	-	-	4	6	10
Economische en toegepaste economische wetenschappen	42	107	149	1	1	2	43	108	151
Farmaceutische wetenschappen	1	13	14	-	-	-	1	13	14
Gecombineerde studiegebieden	13	32	45	-	2	2	13	34	47
Geneeskunde	5	30	35	-	-	-	5	30	35
Geschiedenis	70	85	155	-	1	1	70	86	156
Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht	3	5	8	3	1	4	6	6	12
Politieke en sociale wetenschappen	41	109	150	1	1	2	42	110	152
Psychologie en pedagogische wetenschappen	51	295	346	-	2	2	51	297	348
Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen	22	76	98	-	-	-	22	76	98
Sociale gezondheidswetenschappen	13	80	93	-	-	-	13	80	93
Taal- en letterkunde	90	239	329	2	4	6	92	243	335
Toegepaste biologische wetenschappen	30	61	91	1	-	1	31	61	92
Toegepaste wetenschappen	24	15	39	-	-	-	24	15	39
Wetenschappen	110	126	236	3	1	4	113	127	240
Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	40	20	60	-	1	1	40	21	61
Totaal	663	1.508	2.171	11	16	27	674	1.524	2.198

(1) Het betreft de eerste inschrijving van de studenten met een diplomacontract; en dit in een instelling van het hoger onderwijs in het huidige academiejaar. Daarnaast kunnen de studenten zich nog inschrijven in een andere opleiding. Dit zijn dan tweede of volgende inschrijvingen.

Academiejaar 2006-2007

Ministerie van Onderwijs en Vorming
 Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs
 Afdeling Hoger Onderwijs
 Cel Gegevensbeheer
 Bron: Databank Tertiair Onderwijs

HOGER ONDERWIJS
Aantal studenten ingeschreven met een diplomacontract (1) in een lerarenopleiding
per studiegebied, opleiding, nationaliteit en geslacht

Studiegebied		Opleiding		Belgische studenten			Studenten van vreemde nationaliteit			Totaal		
				M	V	T	M	V	T	M	V	T
Archeologie en kunstwetenschappen	Kunstwetenschappen en Archeologie		10	51	61	-	1	1	10	52	62	
	Musicologie		-	2	2	-	-	-	-	2	2	
Totaal archeologie en kunstwetenschappen			10	53	63	-	1	1	10	54	64	
Bewegings- en revalidatiewetenschappen	Lichamelijke opvoeding		80	69	149	-	1	1	80	70	150	
	Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie		7	42	49	-	-	-	7	42	49	
Totaal bewegings- en revalidatiewetenschappen			87	111	198	-	1	1	87	112	199	
Biomedische wetenschappen	Biomedische wetenschappen		7	45	52	-	-	-	7	45	52	
Totaal biomedische wetenschappen			7	45	52	-	-	-	7	45	52	
Diergeneeskunde	Diergeneeskunde		4	6	10	-	-	-	4	6	10	
Totaal diergeneeskunde			4	6	10	-	-	-	4	6	10	
Economische en toegepaste economische wetenschappen	Economische en toegepaste economische wetenschappen		24	33	57	-	-	-	24	33	57	
	Economische wetenschappen		9	17	26	-	-	-	9	17	26	
	Toegepaste economische wetenschappen		9	57	66	1	1	2	10	58	68	
Totaal economische en toegepaste economische wetenschappen			42	107	149	1	1	2	43	108	151	
Farmaceutische wetenschappen	Farmaceutische wetenschappen		1	13	14	-	-	-	1	13	14	
Totaal farmaceutische wetenschappen			1	13	14	-	-	-	1	13	14	
Gecombineerde studiegebieden	Afrikaanse talen en culturen		-	6	6	-	-	-	-	6	6	
	Arabistiek en islamkunde		1	1	2	-	-	-	1	1	2	
	Oosterse talen en culturen		2	6	8	-	-	-	2	6	8	
	Oost-Europese talen en culturen		3	7	10	-	2	2	3	9	12	
	Vergelijkende cultuurwetenschap		7	12	19	-	-	-	7	12	19	
Totaal gecombineerde studiegebieden			13	32	45	-	2	2	13	34	47	
Geneeskunde	Geneeskunde (arts)		5	30	35	-	-	-	5	30	35	
Totaal geneeskunde			5	30	35	-	-	-	5	30	35	
Geschiedenis	Geschiedenis		70	85	155	-	1	1	70	86	156	
Totaal geschiedenis			70	85	155	-	1	1	70	86	156	

Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht	Godsdienstwetenschappen	3	5	8	3	1	4	6	6	12
Totaal godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht		3	5	8	3	1	4	6	6	12
Politieke en sociale wetenschappen	Communicatiewetenschappen	4	20	24	-	-	-	4	20	24
	Politieke en sociale wetenschappen	37	89	126	1	1	2	38	90	128
Totaal politieke en sociale wetenschappen		41	109	150	1	1	2	42	110	152
Psychologie en pedagogische wetenschappen	Pedagogische wetenschappen	1	40	41	-	-	-	1	40	41
	Psychologie	13	47	60	-	1	1	13	48	61
	Psychologie en pedagogische wetenschappen	36	176	212	-	-	-	36	176	212
	Sociale en culturele agogiek	1	23	24	-	1	1	1	24	25
	Sociale en culturele antropologie	-	9	9	-	-	-	-	9	9
Totaal psychologie en pedagogische wetenschappen		51	295	346	-	2	2	51	297	348
Rechten, notariaat en criminologisch wetenschappen	Criminologische wetenschappen	6	34	40	-	-	-	6	34	40
	Rechten	13	34	47	-	-	-	13	34	47
	Rechten en criminologische wetenschappen	3	8	11	-	-	-	3	8	11
Totaal rechten, notariaat en criminologisch wetenschappen		22	76	98	-	-	-	22	76	98
Sociale gezondheidswetenschappen	Familiale en seksuologische wetenschappen	-	5	5	-	-	-	-	5	5
	Logopedie en audiologie	-	14	14	-	-	-	-	14	14
	Medisch-sociale wetenschappen	5	38	43	-	-	-	5	38	43
	Sociale gezondheidszorg	8	23	31	-	-	-	8	23	31
Totaal sociale gezondheidswetenschappen		13	80	93	-	-	-	13	80	93
Taal- en letterkunde	Germaanse talen	41	116	157	2	2	4	43	118	161
	Latijn en Grieks	11	18	29	-	-	-	11	18	29
	Romaanse talen	17	69	86	-	2	2	17	71	88
	Taal & Letterkunde	21	36	57	-	-	-	21	36	57
Totaal taal- en letterkunde		90	239	329	2	4	6	92	243	335
Toegepaste biologische wetenschappen	Toegepaste biologische wetenschappen	30	61	91	1	-	1	31	61	92
Totaal toegepaste biologische wetenschappen		30	61	91	1	-	1	31	61	92
Toegepaste wetenschappen	Toegepaste wetenschappen	24	15	39	-	-	-	24	15	39
Totaal toegepaste wetenschappen		24	15	39	-	-	-	24	15	39
Wetenschappen	Biochemie	1	4	5	-	-	-	1	4	5
	Biologie	21	55	76	-	-	-	21	55	76
	Geografie	15	17	32	-	-	-	15	17	32
	Geografie en geologie	4	2	6	-	-	-	4	2	6
	Geologie	2	6	8	-	-	-	2	6	8
	Informatica	16	4	20	-	-	-	16	4	20
	Natuurkunde	12	9	21	2	-	2	14	9	23
	Scheikunde	16	12	28	1	-	1	17	12	29
	Wiskunde	23	17	40	-	1	1	23	18	41

Totaal wetenschappen		110	126	236	3	1	4	113	127	240
Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	Moraalwetenschappen	6	6	12	-	-	-	6	6	12
	Wijsbegeerte	29	12	41	-	-	-	29	12	41
	Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	2	7	-	1	1	5	3	8
Totaal wijsbegeerte en moraalwetenschappen		40	20	60	-	1	1	40	21	61
Totaal Academische initiële lerarenopleiding		663	1.508	2.171	11	16	27	674	1.524	2.198

Ministerie van Onderwijs en Vorming
 Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs
 Afdeling Hoger Onderwijs
 Cel Gegevensbeheer
 Bron: Databank Tertiair Onderwijs

HOGER ONDERWIJS
Aantal diploma's uitgereikt op het einde van het academiejaar 2005-2006

Per soort Lerarenopleiding (1)

		M	V	T
Basisopleidingen van één cyclus (gelijkgesteld met Professioneel gerichte bachelor)	i.l.o. kleuteronderwijs	25	994	1.019
	i.l.o. lager onderwijs	162	1268	1.430
	i.l.o. secundair onderwijs-groep 1	758	1175	1.933
	Totaal	945	3.437	4.382
Initiële lerarenopleidingen van academisch niveau (ilo en iloan hogescholen)*				
	ilo. dans			8
	iloan. audiovisuele en beeldende kunst			64
	iloan. audiovisuele kunst			4
	iloan. beeldende kunst			39
	iloan. bestuurskunde			4
	iloan. conservatie/restauratie			-
	iloan. dramatische kunst			9
	iloan. handelswetenschappen			60
	iloan. handelswetenschap- pen/handelsingenieur			44
	iloan. muziek			111
	iloan. productdesign			2
	Totaal			345
Academische initiële lerarenopleiding (ailo universiteiten)				
Archeologie en kunstwetenschappen	Kunstwetenschappen en Archeologie	4	25	29
	Musicologie	1	2	3
Totaal archeologie en kunstwetenschappen		5	27	32
Bewegings- en revalidatiewetenschappen	Lichamelijke opvoeding	68	82	150
	Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie	7	24	31
Totaal bewegings- en revalidatiewetenschappen		75	106	181
Biomedische wetenschappen	Biomedische wetenschappen	2	25	27
Totaal biomedische wetenschappen		2	25	27
Diergeneeskunde	Diergeneeskunde	3	10	13
Totaal diergeneeskunde		3	10	13

Economische en toegepaste economische wetenschappen	Economische en toegepaste economische wetenschappen	6	20	26
	Economische wetenschappen	4	9	13
	Toegepaste economische wetenschappen	10	44	54
Totaal economische en toegepaste economische wetenschappen		20	73	93
Farmaceutische wetenschappen	Farmaceutische wetenschappen	1	13	14
Totaal farmaceutische wetenschappen		1	13	14
Gecombineerde studiegebieden	Afrikaanse talen en culturen	-	5	5
	Arabistiek en islamkunde	-	1	1
	Oosterse talen en culturen	3	2	5
	Oost-Europese talen en culturen	2	5	7
	Vergelijkende cultuurwetenschap	2	12	14
Totaal gecombineerde studiegebieden		7	25	32
Geneeskunde	Geneeskunde (arts)	4	25	29
Totaal geneeskunde		4	25	29
Geschiedenis	Geschiedenis	66	74	140
Totaal geschiedenis		66	74	140
Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht	Godsdienstwetenschappen	6	20	26
Totaal godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijke recht		6	20	26
Politieke en sociale wetenschappen	Communicatiewetenschappen	5	18	23
	Politieke en sociale wetenschappen	32	80	112
Totaal politieke en sociale wetenschappen		37	98	135
Psychologie en pedagogische wetenschappen	Pedagogische wetenschappen	1	64	65
	Psychologie	1	36	37
	Psychologie en pedagogische wetenschappen	6	113	119
	Sociale en culturele agogiek	3	17	20
	Sociale en culturele antropologie	-	2	2
Totaal psychologie en pedagogische wetenschappen		11	232	243
Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen	Criminologische wetenschappen	4	20	24
	Rechten	8	22	30
	Rechten en criminologische wetenschappen	1	2	3
Totaal rechten, notariaat en criminologische wetenschappen		13	44	57
Sociale gezondheidswetenschappen	Familiale en seksuologische wetenschappen	-	2	2
	Logopedie en audiologie	-	15	15
	Medisch-sociale wetenschappen	1	8	9
	Sociale gezondheidszorg	1	24	25
Totaal sociale gezondheidswetenschappen		2	49	51
Taal- en letterkunde	Germaanse talen	50	178	228
	Latijn en Grieks	11	21	32

	Romaanse talen	12	92	104
Totaal taal- en letterkunde		73	291	364
Toegepaste biologische wetenschappen	Toegepaste biologische wetenschappen	15	46	61
Totaal Toegepaste biologische wetenschappen		15	46	61
Toegepaste wetenschappen	Architectuur	-	5	5
	Toegepaste wetenschappen	16	12	28
Totaal toegepaste wetenschappen		16	17	33
Wetenschappen	Biochemie	3	4	7
	Biologie	24	46	70
	Geografie	7	8	15
	Geografie en geologie	1	3	4
	Geologie	-	2	2
	Informatica	7	8	15
	Natuurkunde	12	6	18
	Scheikunde	7	20	27
	Wiskunde	13	30	43
Totaal wetenschappen		74	127	201
Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	Moraalwetenschappen	4	9	13
	Wijsbegeerte	26	12	38
	Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	2	5	7
Totaal wijsbegeerte en moraalwetenschappen		32	26	58
Totaal academische initiële lerarenopleiding (ailo universiteiten)		462	1.328	1.790
Totaal lerarenopleiding basisopleiding van één cyclus + ailo universiteiten + iloa hogescholen			6.517	

* De diplomagegevens voor de initiële lerarenopleidingen (ilo+iloa) werden manueel opgevraagd en komen niet uit de Databank Tertiair Onderwijs - bij deze opvraging wordt er geen opsplitsing M/V gevraagd.